

La ciència desembarca a Barcelona

Durant cinc dies Barcelona es convertirà en la capital mundial de la ciència. Més de 3.000 científics, polítics, comunicadors i empresaris es trobaran a la ciutat amb motiu de l'EuroScience Open Forum 2008, que se celebrarà entre els dies 18 i 22 de juliol. Un dels principals objectius de la cimera serà acostar la ciència al gran públic; per això, durant els cinc dies, hi haurà unes setanta activitats gratuïtes.

El presentador de TV3 Dani Jiménez fa un experiment al Saló de l'Ensenyament.

Barcelona navegarà aquest juliol pel gran oceà que és la ciència, i ho farà de la mà de l'EuroScience Open Forum 2008 (ESOF 2008) i a bord d'un vaixell de paper de grans dimensions, una embarcació que pretén ser el vehicle que uneixi des del primer moment ciència i públic en general, un vaixell que vol fer arribar a tothom la idea que la ciència no és un fenomen tan distant com es pot creure.

Durant els cinc dies que van del 18 al 22 de juliol, la capital catalana es convertirà en el centre neuràlgic dels investigadors científics de tot el món. Barcelona es passarà gairebé una setmana respirant ciència.

L'ESOF 2008 és la cimera europea més important sobre ciència, però, lluny d'altres esdeveniments semblants, no es limita a centrar-se únicament en els científics. L'ESOF és

una gran trobada transversal entre persones que pertanyen a diferents disciplines. Una trobada entre científics i polítics, però també amb empresaris i, sobretot, amb el públic en general. És molt important trencar amb la imatge del científic elitista, evadit de la resta, que només està tancat al seu laboratori. "Aspirem que s'estableixi una comunicació horitzontal entre els científics i la societat, cada cop és

més imprescindible, ja que les seves investigacions s'han de regir per les demandes principals que pot tenir la població", afirma Enric Banda, codirector del certamen. Per aquest motiu pren rellevància el fet que no sigui una trobada d'una sola disciplina, sinó que es converteixi en la confluència perfecta perquè els científics puguin intercanviar idees o establir sinergies amb els polítics, els qui han de decidir les infraestructures i les polítiques científiques, i els empresaris de l'àmbit, que busquen rendibilitzar la seva R+D, i que serveixi, al mateix temps, perquè es pugui fer arribar un missatge de proximitat a una població que habitualment contempla la ciència com un fenomen llunyà.

La trobada, que organitzen conjuntament l'EuroScience i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), cerca ser un espai on tot aquell qui té alguna cosa a dir, a escoltar o a aprendre sobre la ciència pugui debatre per tal de trobar solucions o millores a alguns dels problemes més importants amb els quals s'enfronta actualment la societat. Per aquest motiu, entre els grans temes a tractar durant la trobada, hi ha la lluita contra l'escalfament global, l'enginyeria aplicada al cos humà o l'enfortiment de la seguretat energètica, així com investigacions sobre el comportament de la ment humana o com pot interactuar la societat amb la ciència, i respostes als problemes derivats de la immigració, de la gestió de les ciutats o possibles millores en la mobilitat i la salut.

Un nou sistema econòmic

El conseller d'Innovació, Universitat i Empreses, Josep Huguet, també va remarcar la necessitat que l'esdeveniment servís per assentar les bases d'un futur canvi de la concepció econòmica del país. Huguet va situar la millora de la situació econòmica en un horitzó proper en què s'optés per la innovació i la investigació com a motor de la societat. "Per desgràcia, a vegades, en societats com la catalana, mancades de finançament, és un error deixar enrere la recerca i el desenvolupament", va lamentar el conseller, que va assegurar també que "promocions com aquest ESOF 2008 són el que fa falta per donar a conèixer la ciència i la investiga-

ció, un pas imprescindible per a poder canviar el model econòmic."

Huguet va aprofitar també per anunciar que, dintre dels actes de la trobada, la Generalitat presentarà alguns dels avenços més importants que s'estan duent a terme a Catalunya en el camp de la recerca i la innovació. Així, doncs, l'ESOF servirà per avançar detalls sobre el Pacte Nacional per la Innovació que s'està acabant de definir actualment. Un pacte que té una filosofia molt semblant a la de la trobada, ja que defensa assolir un gran acord entre els diferents agents socials, econòmics i polítics que permeti a Catalunya esdevenir un país competitiu en una societat del coneixement basada en el progrés a partir de la ciència, el talent, la tecnologia i la innovació. Dins el marc de l'ESOF 2008, la Generalitat també presentarà el programa de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA), fundació que té com a objectiu obrir noves línies de recerca i d'innovació, com, entre altres fites, consolidar els centres d'investi-

gació catalans i optar per la captació de nous talents. Una gran oportunitat si es té en compte que més de tres mil personalitats, entre científics, polítics i empresaris, es reuniran durant els cinc dies que l'EuroScience Open Forum serà a Barcelona.

Tres eixos fonamentals

Les activitats que se celebraran durant l'ESOF 2008 giren entorn de tres eixos principals. El primer de tots se centra en un programa científic que constarà de cent dotze conferències i debats multidisciplinaris en els quals participaran 430 experts internacionals. Aquestes conferències i debats tractaran sobre les principals tendències emergents de la ciència europea, que tenen cada cop una repercussió més directa sobre la nostra vida quotidiana. Algunes d'aquestes xerrades comptaran amb la presència de veritables eminències en el món de la ciència, com ara els premis Nobel Aaron Ciechanover o Richard J. Roberts, l'exassessor científic del

EL TEMPS

És Temps de Vacances

Si ets subscriptor, i te'n vas de vacances a l'estiu,
i vols rebre EL TEMPS totes les setmanes.
Telefona'ns al 902 131 025 i comunica'ns l'adreça on
vols rebre la revista aquest estiu.

EL TEMPS covers: Europa es tanca, Petroli comença el col·lapse, Els orins de la Fata Morgana, La forxa crema.

El comissari europeu de Ciència i Recerca, Jan Potocnik.

Govern britànic, sir David King, o el ministre de Sanitat espanyol Bernat Sòria. Aquestes conferències i debats, que requereixen una inscripció prèvia, abordaran temes com ara els reptes mediambientals del segle XXI, ciència i política pública, dilemes polítics o fronteres en la recerca de les cèl·lules mare.

Un altre dels eixos més importants d'aquesta trobada multidisciplinària es troba en el paper que hi jugaran els joves. L'ESOF 2008 vol fer especial incidència en el paper que els joves han de tenir en el futur de la ciència. Per aquest motiu, el certamen dedica gran part dels seus esforços a atreure l'atenció dels joves investigadors de menys de trenta-cinc anys. "La ciència necessita imperiosament la implicació dels joves, cal fomentar l'atracció del talent científic", afirma Enric Banda. Per això, l'EuroScience Open Forum 2008 presenta un gran ventall d'activitats dirigides als joves, sobresortint per sobre de totes l'oportunitat d'entrar en contacte i

compartir experiències en un ambient distès amb científics consagrats que participen a les jornades.

Aquestes trobades diàries, anomenades "Tapas with the proof", se celebraran cada migdia, excepte el dia de la cloenda, a l'edifici del CaixaFòrum i oferiran la possibilitat que els joves investigadors es converteixin en un actor més dels debats i de les tertúlies que es puguin dur a terme en un espai més obert i amb menys encotillaments dels que puguin existir durant els debats. A més, la Fundació Catalana per la Recerca i la Innovació oferirà un espai al Palau de Congressos per acollir reunions entre directors de centres de recerca i grups científics catalans amb alguns dels investigadors de relleu que participaran en aquesta trobada.

El tercer eix, no menys important, se centra a acostar la ciència a tota la societat, a fer que tothom se senti partícip d'una trobada que ha de ser de vital importància per a la ciutat. El vaixell de paper de grans dimensions que hem deixat ancorat

anteriorment serà el punt de partida que dirigirà les setanta activitats gratuïtes i adreçades al gran públic que l'ESOF 2008 té programades durant els cinc dies que durarà el certamen. El dia 17 de juliol, el passeig Lluís Companys de Barcelona es convertirà en el port que acollirà la creació del vaixell de paper més gran del món. Per complir el somni d'Arquimedes, una embarcació feta amb 200 m² de paper i que pesarà trenta quilos, s'eleva i flotarà al llarg del passeig gràcies a dos mil ciutadans que, cadascun d'ells amb un globus d'heli, contribuiran a aixecar aquest vaixell i donaran el tret de sortida de l'ESOF 2008 entrant al llibre Guinness. Aquest gran experiment científic de masses, ideat pel físic i divulgador científic Dani Jiménez Albiac, es convertirà, doncs, en el primer pas perquè la ciència comenci a fer-se més pròxima a tothom. Els actes tindran formats molt diferents i els visitants podran des de participar en tallers fins a veure obres de teatre, des de degustar un menú a la carta segons les seves predisposicions genètiques fins a sentir-se com un quark a la Casa Protó, una reproducció a escala humana d'un protó, que permetrà a qui ho vulgui experimentar les lleis del comportament de les partícules elementals. En definitiva, una gran varietat d'activitats que han de servir perquè a cada racó de la capital catalana es respiri ciència.

Així, doncs, Barcelona acollirà un EuroScience Open Forum, que aquest any arriba a la tercera edició. Aquesta trobada biennal que es va inaugurar l'any 2004 havia passat abans per Estocolm i per Munic, i ara ho farà per Barcelona en reconeixement de la ciutat com a actor principal en àrees com ara la biotecnologia i la biomedicina, coronades per la creació de l'Institut d'Investigació Biomèdica del Parc Científic de Barcelona. Seran cinc dies plens de debats, d'activitats i de progressos, cinc dies que pretenen que, un cop el vaixell de paper salpi, més de vint mil navegants s'hagin acostat una mica més al gran oceà que és la ciència.

Gerard Pruna